

Utredare Anna Svensson
Bilaga Rapport efter
kvalitetsgranskning

Hantverksakademin i Sverige AB
Vasagatan 46
111 20 Stockholm

Kvalitetsgranskning av utbildning inom yrkeshögskolan

Beslut

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en kvalitetsgranskning av utbildningen Läringsutbildning inom traditionellt hantverk i Stockholm (utbildningsnummer YH01014). Ansvarig utbildningsanordnare är Hantverksakademin i Sverige AB.

Myndigheten bedömer att utbildningen uppfyller myndighetens fastställda kvalitetskriterier och har mycket hög kvalitet.

Samlad bedömning

Nedan beskriver vi kortfattat kvalitetsgranskningens resultat. För att läsa en utförligare beskrivning och för att ta del av myndighetens hela bedömning, kan du läsa mer i *Rapport efter kvalitetsgranskning* som ligger i en bilaga till detta beslut.

Myndigheten bedömer att ledningsgruppens ledamöter har mycket god kunskap om de kompetensbehov som finns inom flera av de hantverksyrken som utbildningen leder till. Utbildningen har en nära koppling till Stockholms Hantverksförening. Dels är föreningens styrelseordförande arbetslivsrepresentant i ledningsgruppen, dels är en av föreningens styrelseledamöter representant i ledningsgruppen. Myndigheten bedömer att utbildningsanordnarens, och ledningsgruppens nära koppling till föreningen ger mycket goda förutsättningar för stark arbetslivsanknytning i utbildningen.

Myndigheten bedömer att utbildningens organisation och pedagogik ger de studerande goda förutsättningar att nå utbildningens mål. Undervisningen präglas av arbetslivsanknytning eftersom 80 procent av utbildningen består av lärande i arbete (LIA), som görs fyra dagar varje vecka kontinuerligt under utbildningens gång.

Myndigheten bedömer att anordnaren på ett föredömligt sätt säkerställer att de personer som anlitas som LIA-handledare har rätt kompetens och utbildningsanordnaren kan visa att relevanta arbetsuppgifter som motsvarar yrkes- och kursplanen erbjuds. LIA-handledaren är med och utformar och reviderar innehållet i den studerandes yrkesplan, som är en individuell plan för innehållet och genomförandet i respektive LIA-kurs.

Utbildningsanordnaren bedriver ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete. Det genomförs under utbildningens hela livscykel och i återkommande faser av planering, genomförande, utvärdering och förbättring. Anordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet.

Sedan utbildningens start 2013 har utbildningsplatserna fyllts från och med den utbildningsomgång som startade 2016. Andelen examinerade i förhållande till antalet utbildningsplatser är relativt låg. Det finns även en skillnad mellan antalet studerande som tar examen och andelen examinerade som sex månader efter examen hamnar helt eller till största delen i "rätt" jobb. De två pågående utbildningsomgångarna, varav de

studerande i den ena tar examen i maj 2020, är fulltaliga med 35 studerande i respektive klass.

Myndigheten avslutar härmed granskningen.

Ärendet

Myndigheten har genomfört kvalitetsgranskning av utbildningen Lärlingsutbildning inom traditionellt hantverk, anordnad av Hantverksakademin i Sverige AB i Stockholm.

Kvalitetsgranskningen har utgått från det underlag som finns i Myndigheten för yrkeshögskolans system, utbildningsanordnarens insända material och enkäter till LIA-handledare och till de studerande. Ytterligare underlag fick myndigheten vid ett besök hos utbildningsanordnaren den 12 februari 2020.

Granskningen omfattar hela utbildningen och utgår från kvalitetskriterier som grupperas i fyra granskningsområden - Ledningsgruppen, Lärande, Lärande i arbete (LIA) och Kvalitetsarbete. Kvalitetskriterierna för yrkeshögskoleutbildningar utgår från de syften och mål som återfinns i regelverket, i förarbeten och i andra villkor som gäller för utbildningsformen. Kvalitetskriterierna beskriver "idealtillståndet" i de delar av utbildningsprocessen som styrs av regelverket. Utbildningsanordnaren har fått ta del av kvalitetskriterierna inför kvalitetsgranskningen.

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling och hög kvalitet genom att identifiera områden där utbildningsanordnaren kan förbättra utbildningen. Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

Utbildningsanordnaren och ledningsgruppen har haft möjlighet att faktagranska en preliminär version av den slutliga rapporten.

Kvalitetsgranskningen avslutas med att myndigheten beslutar att ge den granskade utbildningen en sammanvägd kvalitetsbedömning utifrån en fyrgradig skala.

Mycket hög kvalitet Utbildningen uppfyller myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha mycket hög kvalitet. Dessutom visar dessa utbildningar på goda exempel. En utbildning med mycket hög kvalitet i genomförandet måste även visa bra resultat när det gäller andelen studerande som avslutat utbildningen med examen.

Hög kvalitet Utbildningen uppfyller i hög grad myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha hög kvalitet.

Inte tillräckligt hög kvalitet Utbildningen uppfyller inte i tillräcklig grad myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms inte ha tillräckligt hög kvalitet. Utbildningen behöver utvecklas för att nå upp till hög kvalitet. Myndigheten bedömer att det är fullt möjligt att genomföra de åtgärder som behövs inom rimlig tid.

Bristande kvalitet Utbildningen uppfyller inte myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha bristande kvalitet. Utbildningen behöver utvecklas för att nå upp till hög kvalitet. Myndigheten bedömer att det är osäkert om de åtgärder som behövs kan genomföras inom rimlig tid.

Skäl för beslutet

Den granskade utbildningen leder till ett "smalt yrke". Det betyder att det i 1 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan, ställs kravet att utbildningen ska tillgodose behov av eftergymnasial utbildning som avses leda till förvärvsarbete för de studerande, eller till en ny nivå inom deras yrke. I 1 kap 3 § i förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan kompletteras ovanstående syfte med att utbildningen ska medverka till att utveckla eller bevara kvalificerat yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället.

Enligt 4 § punkten 2 förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten granska yrkeshögskoleutbildningarnas kvalitet samt utbildningsanordnarens kvalitetsarbete.

Enligt 4 kap. 9 § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan är utbildningsanordnaren skyldig att medverka i den kvalitetsgranskning av utbildningen som initieras av Myndigheten för yrkeshögskolan. Kvaliteten ska granskas utifrån kvalitetskriterier.

Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

I övrigt, se bilagd rapport efter kvalitetsgranskning.

Enhetschef Inger Nordahl har beslutat i ärendet och föredragande har varit utredare Anna Svensson. I utredningen har även utredare Mikael Nilsson deltagit.

På Myndigheten för yrkeshögskolans vägnar

Inger Nordahl

Enhetschef

Rapport efter kvalitetsgranskning

Utbildningsanordnare: Hantverksakademin i Sverige AB

Utbildning: Lärlingsutbildning inom traditionellt hantverk

Studieort: Stockholm

Bakgrund

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en kvalitetsgranskning av utbildningen Lärlingsutbildning inom traditionellt hantverk.

De bedömningskriterier som vi utgår från när vi gör granskningen finns beskrivna i bifogat dokument "Kvalitetskriterier för yrkeshögskolan 2020".

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling och hög kvalitet genom att hitta områden där utbildningsanordnaren kan förbättra utbildningen. Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

I arbetet med kvalitetsgranskningen har vi använt följande underlag:

- dokument som finns i myndighetens diarium och andra databaser
- utbildningsanordnarens insända material
- svar från en enkät till de studerande
- svar från en enkät till LIA-handledare (LIA, Lärande i Arbete)
- underlag från utredarnas besök hos utbildningsanordnaren

Vid besöket den 12 februari 2020 i Stockholm träffade utredarna:

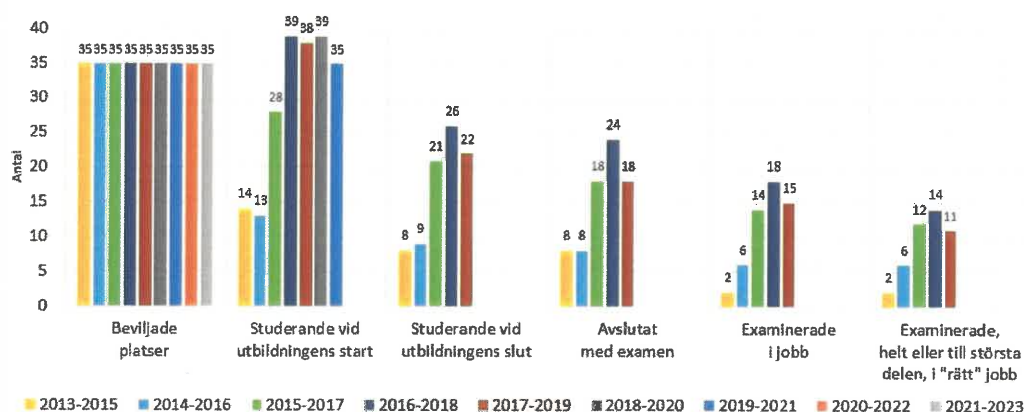
Namn	Organisation	Kategori
Nicole Pluntke	Hantverksakademin i Sverige AB	Utbildningsanordnare
Bengt Johansson Mångberg	Hantverksakademin i Sverige AB	Utbildningsledare
Niklas Hansson	Hantverksakademin i Sverige AB	Utbildningssamordnare och utbildare
Per Dalin	Stockholms Hantverksförening	Utbildare
Stefan Fritzdorf	Vivels Bageri	Arbetslivsrepresentant
Gustav Lüning	Lövsättra Snickeri AB	Arbetslivsrepresentant
Björn Uppfeldt	Mekaniska Verkstäders Riksförbund	Arbetslivsrepresentant
Vid besöket träffade vi de studerande som startade den granskade utbildningen i augusti 2019. 5 av 36 studerande var närvarande, däribland studeranderepresentanten i ledningsgruppen.		
23 av de 35 studerande (66%) som startade utbildningen 2018 har besvarat MYH:s enkät. 16 av de 36 studerande (44%) som startade utbildningen 2019 har besvarat MYH:s enkät.		
I samband med granskningen har 20 LIA-handledare besvarat MYH:s enkät.		

Fakta om utbildningen

Antal Yh-poäng	400
SeQF-nivå	5
Studieform	Bunden
Studietakt	100 procent
Särskilda förkunskaper	Hantverksprogrammet med vald yrkesinriktning eller motsvarande tidigare utbildning, alternativt yrkeserfarenhet för att få förkunskaperna på annat sätt.
Tidigare utbildningsnummer	201602200, 201402980, 201216260
Utbildningen är inom "smala yrken" och leder till hantverksyrken i enlighet med yrkeslistan. I dagsläget går det att söka till 80 olika hantverksyrken. I de båda utbildningsomgångarna som startade 2018 och 2019 finns sammanlagt 27 hantverksyrken representerade.	
Antal studerande i den granskade omgången är 36, varav 10 män och 26 kvinnor.	
Utbildningen har två LIA-kurser på 160 respektive 147 Yh-poäng. Teoriundervisning pågår i skolan 1 dag per vecka och LIA-kurserna 4 dagar per vecka genom hela utbildningen, fram till starten för examensarbetet. I utbildningen är LIA samma sak som lärlingsplats.	

Utbildningens genomströmning och resultat

Diagrammet nedan visar utbildningens genomströmning och resultat; baserat på uppgifter som anordnaren skickat in till myndigheten.

Beskrivning och bedömning av utbildningens kvalitet

Här följer myndighetens beskrivning av utbildningen och en bedömning av hur väl den uppfyller vart och ett av de tolv kvalitetskriterier som vår granskning utgår från. I de fall myndigheten identifierat förbättringsområden, så anges de efter beskrivningen.

Ledningsgruppens ledamöter

Kriterium: Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppens ledamöter har goda kunskaper om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet.

Ledningsgruppen har en bred sammansättning av ledamöter från olika delar av det berörda arbetslivet. I ledningsgruppen finns arbetslivsrepresentanter inom hantverksyrkena bagare, dekormålare, möbelsnickare och järnsmed. Därtill finns en

arbetslivsrepresentant från Mekaniska Verkstädernas Riksförbund (MVR). MVR arbetar för att skapa förutsättningar för lönsamhet i små och medelstora svenska verkstadsföretag.

Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om yrkesområdet och de kompetenskrav som ställs på hantverksyrkena som utbildningen leder till. Två av ledningsgruppens arbetslivsrepresentanter är med i Stockholms Hantverksförenings styrelse, varav den ena är ordförande och den andra är ledamot. Stockholms Hantverksförening arbetar för att förbättra statusen och villkoren för hantverkare.

Utöver arbetslivsrepresentanterna består ledningsgruppen av utbildningsanordnaren, tillika VD för Stockholms Hantverksförening, utbildningsledaren och studeranderepresentanter från de två pågående utbildningsomgångarna.

Arbetslivsanknytning

Kriterium: Ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar.

Undervisningen präglas av arbetslivsanknytning eftersom de studerande lär sig sitt hantverk på sin lärlingsplats (LIA). Under utbildningens gång är de studerande på sin lärlingsplats fyra dagar varje vecka. Därutöver ägnas en dag varje vecka åt teoretisk undervisning på skolan. Den teoretiska undervisningen innefattar marknadsföring och kommunikation, juridik, ekonomi, estetisk fördjupning och hantverkshistoria. De teoretiska kurserna är utformade för att ge de studerande förutsättningar att verka i en bransch som präglas av egenföretagande.

I den teoretiska undervisningen görs emellanåt arbetsplatsbesök. De studerande har varit på studiebesök hos hantverkarna på Skansen och bland annat besökt en tapetmakare. Alla verkstäder har dock inte utrymme för att ta emot 36 studerande. Hittills har det därför inte varit aktuellt med studiebesök på någon av arbetslivsrepresentanternas företag. De studerande tycker att företagsbesöken är en uppskattad del av undervisningen, vilket framgår av de ledningsgruppsprotokoll som myndigheten har tagit del av.

Utbildningsanordnarens och ledningsgruppens nära koppling till Stockholms Hantverksförening ger mycket goda förutsättningar för stark arbetslivsanknytning i utbildningen. Utbildaren i juridik är Stockholms Hantverksförenings jurist, utbildaren i ekonomi är föreningens ekonomichef och utbildaren i kommunikation och marknadsföring är föreningens kommunikationschef. I den teoretiska undervisningen används exempel från branschen och olika hantverksyrken. Stockholms Hantverksförening bjuder dessutom kontinuerligt in till utställningar och evenemang, som de studerande har möjlighet att delta på. Det senaste tillfället var en utställning av Märta Måås-Fjetterströms mattor på Kungliga slottet i Stockholm. Då valde flera studerande att följa med. Denna gång tillsammans med både utbildningsledaren och utbildningsanordnaren.

Ledningsgruppens arbete

Kriterium: Ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling.

Ledningsgruppens arbetsordning beskriver ledningsgruppens uppgifter, ansvar och befogenheter. Vid årets första sammanträde beslutas datum för ledningsgruppens möten under det kommande året. Arbetslivsrepresentanterna har god kännedom om utbildningen och gruppens uppdrag, vilket framkom i vår intervju med ledningsgruppen.

Varje år hålls fyra möten, vilket är i enlighet med arbetsordningen. Ledningsgruppen har en kärna på tre arbetslivsrepresentanter som har 100 procent närvaro på de nio möten som har hållits under de senaste två åren. Därutöver deltar utbildningsledaren,

utbildningsanordnaren och studeranderepresentanterna på mötena. Det framgår av de ledningsgruppsprotokoll som myndigheten har tagit del av. Utöver dessa tre arbetslivsrepresentanter har ledningsgruppens sammansättning förändrats något under de senaste två åren. Bland annat har en tidigare studeranderepresentant tagit examen och nyligen blivit arbetslivsrepresentant.

Ledningsgruppen diskuterar och analyserar utbildningens resultat- och effektoppföljning. Därtill går det att följa utbildningens utveckling i ledningsgruppens protokoll. På ett möte (2018-05-30) efterfrågade en arbetslivsrepresentant betygsstatistik och sammanställning av uppföljningen sex månader efter examen. Utbildningsledaren skickade ut det underlaget till ledamöterna varpå underlaget diskuterades på det nästkommande mötet. Till följd av denna diskussionspunkt beslutade ledningsgruppen att ändra vissa kursers längd – i samband med deras nästa ansökan om statsbidrag för ytterligare utbildningsomgångar. Det är ett exempel på hur resultat av uppföljning och utvärdering används som underlag för att utveckla och förbättra utbildningen.

Ledningsgruppen och kvalitetsarbete

Kriterium: Ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs.

Kvalitetsarbetet bygger på en årscykel som utgår från de fyra faserna planering, genomförande, utvärdering och översyn. Av årscykeln framgår en tydlig ansvarsfördelning mellan utbildningsanordnaren, utbildningsledaren och ledningsgruppen.

Ledningsgruppen får löpande ta del av resultat från uppföljningar och utvärderingar. Det framgår av ledningsgruppens protokoll att det ligger till grund för åtgärder. En av de senaste ändringarna som ledningsgruppen gjorde (2020-01-15) var att besluta om att utöka utbildningsomgångens gemensamma luncher från ett till tre tillfällen per termin. Eftersom utbildningsomgången är uppdelad i två smågrupper har terminslunchen använts som ett sätt att träffas i helklass för att ha klassråd, diskussion eller liknande.

Nyligen beslutade ledningsgruppen om vissa ändringar i ledningsgruppens arbetsordning. En av de ändringar som gjordes var att lägga till "jämförbarhetsfrågor" som en stående punkt på varje möte. På ledningsgruppens senaste möte (2020-01-15) var första gången som den nya dagordningen användes. Då beslutades bland annat att de studerande framöver ska skriva under ett överenskommelsedokument om att de har tagit del av skolans policydokument, som ges vid utbildningsstart och som är publicerade på lärportalen.

Organisation och resurser

Kriterium: Utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål.

Som tidigare har nämnts bedrivs 80 procent av utbildningen på den studerandes lärlingsplats. Övriga 20 procent av undervisningen sker i Hantverksakademiens lokaler i centrala Stockholm. Hantverksakademin delar lokal med Stockholms Hantverksförenings kansli. Lokalerna är anpassade till den teoretiska undervisningens mål och innehåll.

Den undervisande personalen är anställd på Stockholms Hantverksförening. När de inte undervisar arbetar de med sina huvudsakliga arbetsuppgifter på föreningens kansli. Som tidigare nämnts är det föreningens ekonomichef som undervisar i ekonomi och företagande, föreningens jurist som undervisar i juridik och kommunikationschefen som undervisar i kommunikation och marknadsföring. Att utbildarna har sina ordinarie

arbetsuppgifter på Stockholms Hantverksförening gör att de kan använda exempel från branschen i sin undervisning.

Utbildningsledaren, tillika Hantverksakademiens rektor, har mästarbrev i herrskrädderi och är utbildad yrkeslärare med lärarlegitimation. Som utbildningsledare har han det huvudsakliga ansvaret för den dagliga driften och utvecklingen av utbildningen. Utbildningsledaren arbetar heltid med denna utbildningsomgång och den omgång som startade i augusti 2018. Utöver utbildningsledaren finns även en utbildningssamordnare, som har ansvar för kontakten med handledarna och de studerande på lärlingsplatserna. Utbildningssamordnaren undervisar dessutom i kurserna estetisk fördjupning och hantverkshistoria.

Utbildningsanordnaren har rutiner för att identifiera studerande som har behov av svenska med yrkesinriktning eller särskilt pedagogiskt stöd. Rutinen bygger på att alla studerande, vid flera tillfällen, får information om att de ska kontakta utbildningsledaren vid behov.

Lärande

Kriterium: Utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål.

Kursernas genomförande är väl avvägt i förhållande till deras respektive mål. Ledningsgruppen har kontinuerligt utvecklat kursernas längd för att ge de studerande goda förutsättningar att nå utbildningens mål. Utbildningens upplägg utgår från skolans idé om att de teoretiska kurserna kompletterar, stärker och breddar genom att tillföra både praktiska och teoretiska tillämpningar av arbetsuppgifter som är viktiga för yrkesutövningen. Särskilt föredömligt är att alla föreläsningar och studiebesök spelas in och läggs ut på skolans lärportal. I vår intervju med några av de studerande framkom att dessa inspelningar var uppskattade då de ger goda förutsättningar att repetera moment i de teoretiska kurserna. De inspelade föreläsningarna är även ett effektivt verktyg för studerande som är i behov av särskilt pedagogiskt stöd, enligt utbildningsledaren.

Den övergripande pedagogiska planeringen, med LIA fyra dagar i veckan, är känd bland alla som är involverade i undervisningen. Utbildningsledaren ser till att överlämningen mellan kurserna sker på ett bra sätt så att större glapp undviks. Eftersom alla utbildare delar kontor finns goda förutsättningar för att få till bra överlämningar mellan kurserna.

Varje studerande har en individuell yrkesplan som avser de 80 procent av undervisningstiden som görs på lärlingsplatsen. Det är branschföreträdare och den studerandes handledare på arbetsplatsen som utformar och uppdaterar innehållet i den studerandes yrkesplan. Utöver de hantverksspecifika kunskaper, färdigheter och kompetenser som den studerande ska uppnå finns en gemensam kursplan för LIA-kurs 1 och LIA-kurs 2 för alla hantverksyrkena.

Den individuella kunskapsutvecklingen följs upp och återkopplas regelbundet till de studerande. Den undervisande personalen i de teoretiska kurserna rapporterar enskilda studerandes framsteg i kurser, exempelvis efter inlämningsuppgifter eller tentamen. Utvärdering av de studerandes lärlingsframsteg görs på kontinuerliga uppföljningssamtal där utbildningssamordnare, handledare och studerande deltar. Den studerande lämnar även in skriftliga månadsrapporter om läroprocessen på lärlingsplatsen.

Undervisande personal

Kriterium: De personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att de personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens och att den nyttjas på ett bra sätt.

De personer som anlitas i utbildningen för undervisning är som tidigare nämnts anställda på Stockholms Hantverksförenings kansli. Eftersom exempelvis föreningens jurist, som undervisar i juridik, arbetar med juridisk rådgivning åt föreningens medlemmar har hon relevant och aktuell kännedom om det yrke som utbildningen förbereder för såväl som relevanta och aktuella ämneskunskaper. Detsamma gäller för de övriga utbildarna i ekonomi, kommunikation och marknadsföring, hantverkshistoria och estetisk fördjupning.

Utbildningssamordnaren, som undervisar i estetisk fördjupning och hantverkshistoria, är utbildad bild- och form lärare och har även en konstnärlig utbildning från Konstfack.

Utbildningsledaren, som har det pedagogiska ansvaret i utbildningen, är yrkeslärare och har lång erfarenhet av undervisning. De flesta av de studerande är nöjda med lärarnas ämnesmässiga och pedagogiska kompetens, vilket framkom i myndighetens studerandeenkät.

Samverkan med LIA-platserna

Kriterium: Utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna.

De studerande skaffar LIA-plats innan utbildningen startar. I första hand ska de presumtiva studerande försöka hitta en handledare på egen hand. Men om de behöver tips på personer att kontakta kan de höra av sig till utbildningsledaren. Utbildningsledaren har ett register över 450 hantverkare, där det även framgår vilka som är medlemmar i Stockholms Hantverksförening. I första hand förmedlar utbildningsledaren kontakter till hantverkare som är medlemmar i föreningen, då medlemmarnas verksamhet har en kvalitet som har blivit godkänd av föreningens styrelse. Att den studerande som antas redan har en LIA-plats är en viktig förutsättning. Utbildningsledaren berättade i vår intervju att det finns vissa hantverksyrken som har ytterst få utövare. Om den studerande inte kan få en lärlingsplats så kan de heller inte gå utbildningen.

Före LIA har utbildningssamordnaren eller utbildningsledaren kontakt med LIA-handledaren, för att förbereda denna för sitt uppdrag. Merparten av de 19 LIA-handledare som har svarat på myndighetens enkät tycker att kommunikationen mellan skolan och handledaren före LIA har fungerat bra. Flera handledare har i enkäten beskrivit att utbildningsledaren även har varit ute och besökt deras verksamheter innan LIA startade.

Utbildningsanordnaren har en rutin för hur de hanterar behov av att byta LIA-plats. Rutinen beskrivs i policydokumentet "rutin vid byte av lärlingsplats". I början av utbildningen besöker utbildningssamordnaren alla studerande på sina lärlingsplatser. I vår intervju med utbildningssamordnaren framkom att det oftast är en eller två studerande som känner att de vill byta plats. Såväl utbildningssamordnare som utbildningsledare stödjer den studerande i att hitta en ny lärlingsplats. Inget byte av lärlingsplats sker innan utbildningsanordnaren har godkänt den nya platsen, vilket framgår av policydokumentet. Samtidigt finns det inom flera hantverksyrken stora fördelar med att byta LIA-plats under utbildningens gång. Som attributmakare kan den studerande exempelvis behöva byta flera gånger på grund av att uppdrag är tidsbegränsade och genomförs i projektform. Att byta LIA-plats blir därför ett sätt att skaffa sig alla de kunskaper, färdigheter och kompetenser som finns i kurs- och yrkesplanen. Sådana byten uppmuntras av skolan, berättade utbildningsledaren i vår intervju.

Utbildningsanordnaren efterfrågar kontinuerligt LIA-platsernas synpunkter på hur väl utbildningen svarar mot arbetslivets behov. Detta då handledaren är med och utformar och utvecklar den yrkesplan som ligger till grund för lärlingens yrkesmässiga utveckling.

LIA som en del av utbildningen

Kriterium: LIA är en väl fungerande del av utbildningen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att LIA är en integrerad och väl fungerande del av utbildningen.

Utbildningen har två LIA-kurser. LIA-kurs 1 är på 160 Yh-poäng och LIA-kurs 2 på 147 Yh-poäng. Det som skiljer de båda kurserna åt är att LIA 2 fördjupar och utvecklar det yrkeskunnande som grundlades på LIA 1. På så sätt sker en progression mellan den första och andra LIA-kursen. Myndighetens studerandeenkät inleds med en fråga där de studerande i fritext får beskriva vad det bästa med utbildningen är. Merparten av alla studerande som har svarat, både i utbildningsomgången som startade 2018 och 2019, har svarat att LIA är det bästa med utbildningen.

På ett föredömligt sätt säkerställer utbildningsanordnaren att lärlingsplatserna är lämpliga utifrån kursmålen och utbildningens mål. Utbildningsanordnaren ställer höga krav på handledare och deras verksamheter. Hantverksakademin tillämpar samma kriterier som Stockholms Hantverksförening gör för sina medlemmar, för att godkänna en lärlingsplats. Föreningen tar bland annat en kreditupplysning på de hantverkare som vill bli medlemmar. Även utbildningsanordnaren gör en kreditupplysning på de LIA-platser som är aktuella före LIA startar. Detta för att säkerställa att hantverkaren har de ekonomiska förutsättningarna för att genomföra LIA på ett ändamålsenligt sätt. Därutöver finns yrkesplanen, som handledaren är med och tar fram och som ligger till grund för innehållet i undervisningen. Utbildningssamordnaren har dessutom kontinuerliga trepartsmöten med handledare och studerande för att följa den studerandes framsteg.

LIA-handledningens kvalitet

Kriterium: De personer som anlitas som LIA-handledare har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren säkerställer att handledningen under LIA håller hög kvalitet.

Utbildningsanordnaren ställer tydliga kompetenskrav på LIA-handledare. I policydokumentet "godkännande av lärlingsplats för studerande på Hantverksakademin" framgår tre riktlinjer som bör ligga till grund för valet av handledare oavsett yrkesinriktning:

- Handledaren bör ha kvalifikationer motsvarande mästarbrev i sitt yrke, det vill säga minst sex års yrkeserfarenhet efter avslutad yrkesutbildning.
- En studerande per handledare är att rekommendera.
- Utbildningen är relationsbaserad varför relationen mellan lärlingen och handledaren är viktigare än att handledaren har pedagogisk utbildning.

Av samma policy framgår även vissa krav som utbildningsanordnaren ställer på LIA-platsen. Företaget ska bland annat ha F-skattesedel, vara fritt från betalningsanmärkningar och erbjuda en acceptabel arbetsmiljö.

Flera handledare har erfarenhet av att vara handledare och flera har varit handledare till studerande från utbildningen tidigare, vilket framkom i myndighetens enkät som 16 handledare har svarat på.

Utbildningsanordnaren följer även upp handledningens kvalitet under utbildningens gång. Dels genom de kontinuerliga trepartssamtalen mellan utbildningssamordnare, handledare och studerande, dels genom den studerandes skriftliga månadsrapporter. Efter avslutad LIA-kurs får både handledare och studerande dessutom svara på varsin utvärdering.

Kvalitetsarbete

Kriterium: Det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete.

Kvalitetsarbetet genomförs under utbildningens hela livscykel och i återkommande faser av planering, genomförande, utvärdering och förbättring. För varje termin finns fastställda aktiviteter – från antagning till examinering. De olika aktiviteterna har en tydlig ansvarsfördelning.

Utbildningsanordnaren samlar in de studerandes synpunkter på flera olika sätt. Grunden utgörs av de digitala kursutvärderingarna som genomförs efter varje avslutad kurs. Därutöver framför de studerande synpunkter i trepartssamtalen på lärlingsplatsen, i samtal med utbildare eller utbildningsledaren eller till studeranderepresentanten i ledningsgruppen. Även LIA-handledarna inkommer som tidigare nämnts med synpunkter genom att svara på en enkät efter avslutad LIA-kurs.

Utbildningsanordnaren tar tillvara synpunkter från studerande och andra berörda i syfte att utveckla utbildningen. På ett ledningsgruppsmöte i slutet av 2019 diskuterades exempelvis ett förslag från utbildaren i ekonomi. Utbildaren önskade att kursen i företagande kortades ner med 5 Yh-poäng, för att på ett bättre sätt stämma överens med innehållet i kursen. Ledningsgruppen beslutade enligt utbildarens förslag (2019-09-27) och de 5 poängen lades i stället på kursen i estetisk fördjupning.

Nyligen ändrades rutinen för återkoppling av kvalitetsarbetet till studerande. Tidigare var det studeranderepresentanten som återkopplade till klassen efter ledningsgruppsmöten men numera är det utbildningsledaren som ansvarar för det.

Diagrammet i denna rapport visar att det finns en skillnad mellan antalet studerande som har påbörjat utbildningen 2015, 2016 och 2017 och antalet som har fullföljt den. Under dessa år har mellan 7 och 16 studerande valt att avsluta studierna före utbildningens slut. Utbildningsanordnaren har följt upp anledningarna till dessa avhopp och ledningsgruppen har diskuterat avhoppet, vilket framgår av de protokoll som myndigheten har tagit del av. I den studerandeomgång som startade i augusti 2018 är det just nu 35 studerande. I den studerandeomgången som startade i augusti 2019 är det 36 studerande.

Värdegrund

Kriterium: Utbildningsanordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren har ett aktivt värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen.

Utbildningsanordnaren har en dokumenterad värdegrund i form av en likabehandlingsplan som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen. Likabehandlingsplanen finns tillgänglig på skolans lärplattform och är ett av de policydokument som de studerande framöver ska skriva under på att de har tagit del av.

Stockholms Hantverksförening har just nu en jämställdhetsintegrerad marknadsföringskampanj i Stockholms länstrafik. Kampanjen syftar till att göra fler uppmärksamma på bland annat hantverksyrkena tatuerare och möbelsnickare. Kampanjen, liksom övrigt marknadsföringsmaterial om utbildningen, visar inga ansikten utan bara händer i arbete berättade utbildningsanordnaren i vår intervju.

Från och med januari 2020 har utbildningens ledningsgrupp jämställdhetsfrågor som en stående punkt på sin dagordning. På det senaste mötet (2020-01-15) diskuterades könsfördelningen i utbildningen. Könsfördelningen i utbildningsomgången som startade i augusti 2019 är 25 kvinnor och 11 män. Ledningsgruppen bedömde att inte vidta några åtgärder i dagsläget.

Som tidigare har nämnts anordnas en gemensam lunch varje termin, för hela klassen. Eftersom de studerande är indelade i två grupper är lunchen ett tillfälle för dem att träffas och prata i helgrupp. Under 2020 kommer det att hållas tre sådana lunchträffar i stället för som tidigare ett, vilket ledningsgruppen har beslutat. Luncherna har alltid ett tema och utbildningsledaren har uppmanat de studerande att komma in med förslag på teman. I vår intervju med utbildningsanordnaren diskuterades att ett tema på en kommande lunch skulle kunna vara just jämställdhet, mångfald och likabehandling.

Kvalitetsgranskningen har genomförts av utredare Anna Svensson. I granskningen har även utredare Mikael Nilsson deltagit.